

speciaal de ca. honderd hunner die deswege in strafkampen ten oosten van Krakau beland zijn. Hoeveel reserve-officieren, onderofficieren en dienstplichtigen gepoogd hebben te vluchten, is niet precies bekend. Van de ruim tweeduizend beroepsofficieren slaagden, gelijk vermeld, zestien er in, na hun ontsnapping Geallieerd of neutraal gebied te bereiken – van de ca. vijftienduizend krijgsgevangen militairen van de *Royal Air Force* zijn, aldus Aidan Crawley, minder dan dertig daarin geslaagd, en, voegt hij toe, *'the proportion of successful attempts among the other Services was no higher.'*¹ Men moet met een vergelijking tussen de Nederlandse en de Britse groepen natuurlijk voorzichtig zijn: de Nederlandse bestond louter uit beroepsofficieren en onder de Britse krijgsgevangenen waren er, anders dan onder die Nederlandse, maar zeer weinigen die de Duitse taal meester waren: een eerste voorwaarde om onontdekt een lange tocht dwars door Duitsland te ondernemen. Duidelijk is in elk geval dat er onder de Nederlandse krijgsgevangenen niet zo weinigen zijn geweest die beseft hebben dat zij ook in krijgsgevangenschap nog een taak te verrichten hadden in de worsteling tegen de Duitse vijand en zijn verderfelijk stelsel, en die die taak energiek en moedig ter hand genomen hebben.

¹ Aidan Crawley: *Escape from Germany. A history of RAF-escapes during the war* (1956), p. 23.